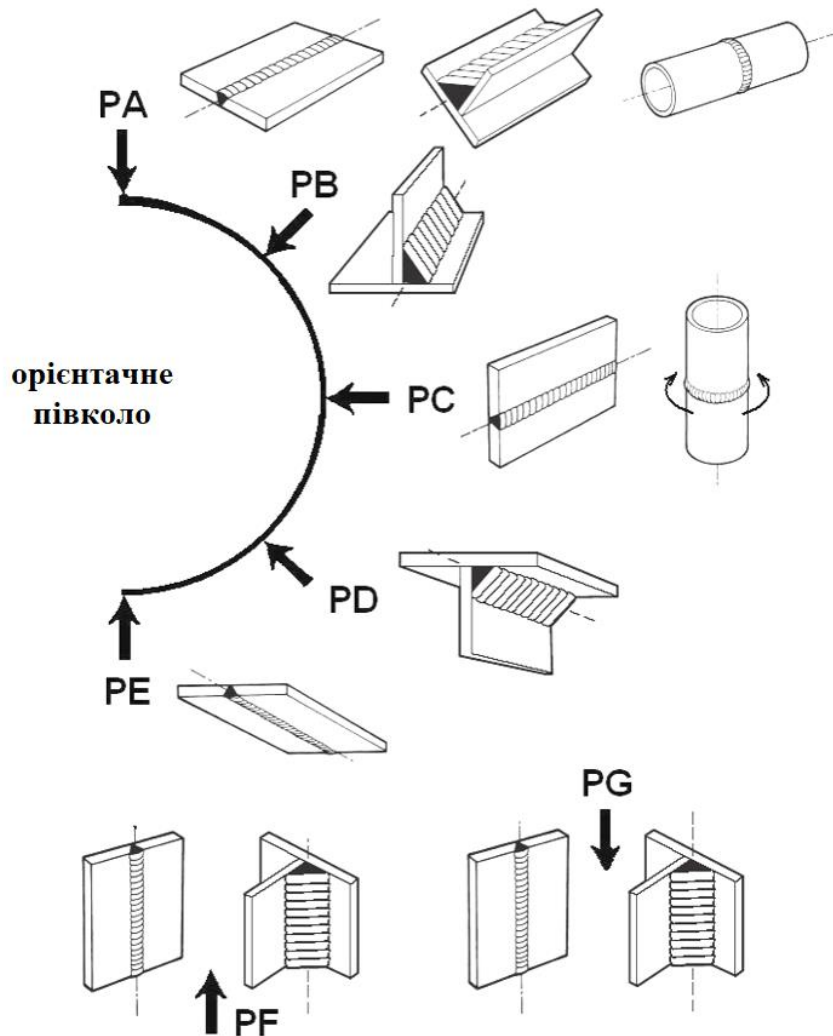

ЗВАРЮВАЛЬНІ ПОЗИЦІЇ

Позиції зварювання визначено відповідно до STN EN ISO 6947, «Зварювання. Позиції зварювання - Визначення кутів нахилу та повороту».

Положення зварювання визначається положенням зварного шва в просторі та напрямком зварювання.

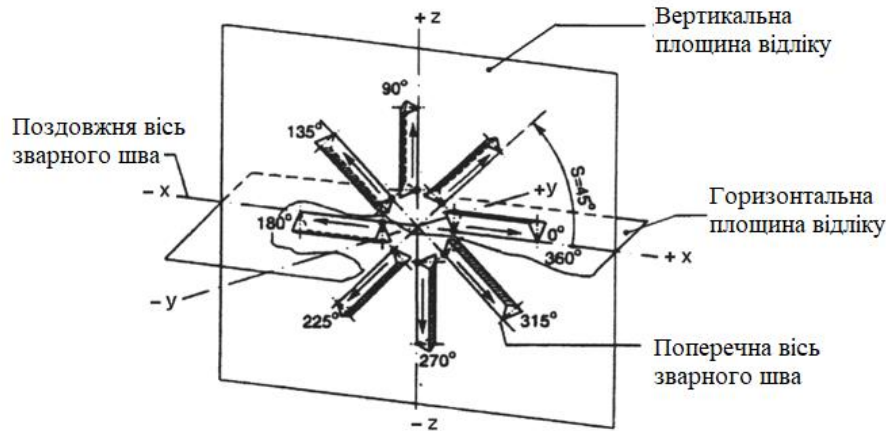

Обр. 3 Позиції зварювання відповідно до ISO 6947

- PA** – Горизонтальне положення зверху
- PB** – Горизонтальне вертикальне положення
- PC** – Горизонтальне положення на вертикальній поверхні
- PD** – Горизонтальне вертикальне положення над головою
- PE** – Положення над головою
- PF** – Вертикальне положення знизу вгору
- PG** – Вертикальне положення зверху вниз

Нахил зварних швів

Стандарт для прямих зварних швів визначає нахил S як кут між поздовжньою віссю зварного шва та позитивною віссю x горизонтальної координатної площини. S вимірюється в математично позитивному напрямку, проти годинникової стрілки (рис. 4).

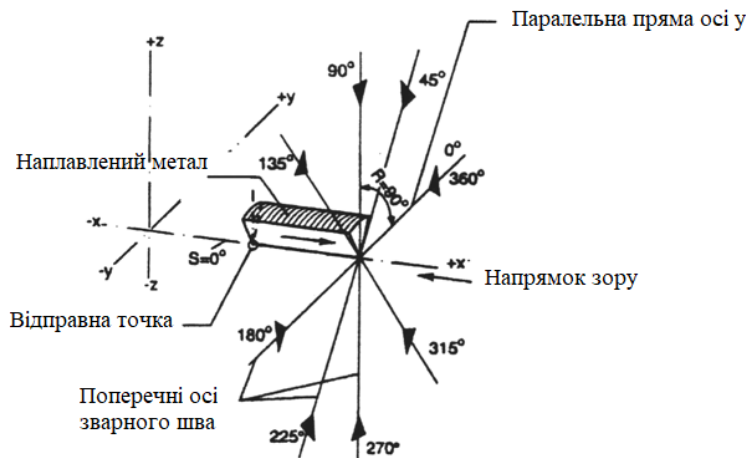

Обр. 4. Кути нахилу прямих швів з позначеними напрямками зварювання

Система координат встановлюється так, щоб поздовжня вісь зварного шва лежала у вертикальній базовій площині (рис. 4 площина x/z), а напрямок зварювання починався з початку системи координат. Для труб з похилими осями нахил виражається в напрямку зварювання, а поворот - кутом нахилу.

Обертання зварних швів

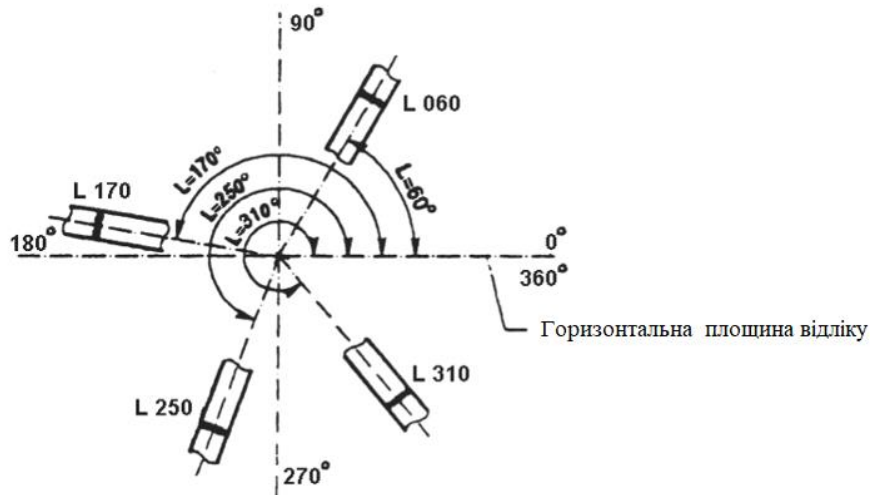
Обертання зварних швів R визначається як кут між поперечною віссю зварного шва (лінія, що з'єднує центр кореня зварного шва та покривного шару) та позитивною віссю y або паралельно осі y , виміряний у математично позитивному напрямку, в площині перерізу шва (рис. 5).

Обр. 5 Система координат повороту прямолінійних зварних швів
Позиція зварювання, де $S = 0^\circ$ і $R = 90^\circ$

Для розташування окружних швів на трубах з похилими осями використовуються наступні позначення повороту і нахилу (рис. 6 і 7):

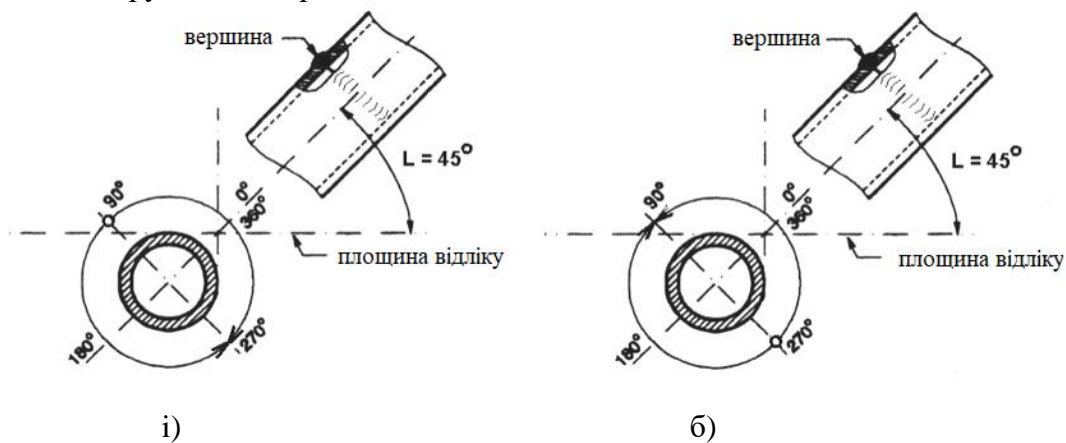
Поворот позначається літерою L і кутом нахилу. (Рис. 6)

Обр. 6 Označovanie naklonenia rúr s naklonenými osami

Нахилом називається:

- нахил J для зварювання зверху (рис. 7а),
- нахил H для зварювання до верху (рис. 7б),
- нахил K для кругового зварювання.

Обр. 7 Окружні шви труб із зазначенням нахилу та напрямку зварювання
 і – похила труба, приварена зверху: J – L 045
 б – похила труба, приварена до верху: H – L 045